

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IX./2019
Senát II

Nález:

spisová značka	I. ÚS 437/2018
populárny názov	Začatie plynutia lehoty na vyrubenie dane
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	05.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Slovo „vyrozumenie“, ktoré zákonodarca použil v § 45 ods. 2 zákona o správe daní, je nevyhnutné vykladať spolu so skutočnosťou, že v danom prípade ide o vyrozumenie o úkone smerujúcom k vyrubeniu dane a ak je týmto úkonom smerujúcim k vyrubeniu dane v zmysle § 15 ods. 13 tretej vety zákona o správe daní doručenie protokolu podľa odseku 12, deň prerokovania protokolu sa považuje za deň jeho doručenia. Vyrozumením je preto potrebné rozumieť až doručenie finálnej verzie protokolu, t. j. verzie protokolu po prerokovaní. Až vtedy sa daňový subjekt dozvie o tom, vyrubenie akej sumy dane (vrátane prípadnej korekcie v porovnaní s prvotnou verziou protokolu) mu „hrozí“ a správcovi dane začne plynúť lehota na vyrubenie dane.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa žalobou podanou na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“), ktorými boli na základe ňou podaného odvolania potvrdené rozhodnutia správcu dane. Krajský súd rozsudkom (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu zamietol. Sťažovateľka sa na základe odvolania podaného proti rozsudku krajského súdu domáhala, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu a sťažovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu Zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie z dvoch podstatných dôvodov. Prvá námietka sťažovateľky je založená na jej presvedčení o „ústavne nekonformnom aplikovaní § 219 ods. 2 OSP“ najvyšším súdom ako súdom odvolacím v napadnutom rozsudku a druhá námietka spočíva v „ústavne neudržateľnom výklade“ zákonných ustanovení najvyšším súdom v napadnutom rozsudku, ktoré sú podľa názoru sťažovateľky podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predkladá svoj výklad zákonných ustanovení, ktoré podľa jej názoru boli vo veci rozhodujúce, a súčasne namieta, že najvyšší

súd sa s jej právnou argumentáciou, ktorá bola pre vec podstatná, nevysporiadal. Za rozhodujúci sťažovateľka považuje výklad § 45 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení účinnom v čase rozhodovania správcu dane (ďalej len „zákon o správe daní“), a to najmä interpretáciu pojmu „vyrozumenie“.

Ústavný súd k námietkam sťažovateľky uvádza, že najvyšší súd sa stotožnil s právnymi závermi v rozsudku krajského súdu, ktoré podľa názoru ústavného súdu plne rešpektujú systematický, gramatický aj logický výklad citovaných zákonných ustanovení. Ústavný súd konštatuje, že v § 15 zákona o správe daní sa v časovom slede postupne upravujú jednotlivé úkony vykonávané správcom dane v rámci daňovej kontroly a s tým súvisiace práva a povinnosti daňového subjektu i správcu dane.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že o výsledku zistení z daňovej kontroly vyhotoví správca dane protokol, ktorý doručí spolu s výzvou na vyjadrenie k protokolu a na jeho prerokovanie. Až po prerokovaní je následne protokol podpísaný daňovým subjektom a zamestnancom správcu dane, pričom podľa tretej vety § 15 ods. 12 zákona o správe daní deň prerokovania protokolu sa považuje za deň jeho doručenia. Následne v § 15 ods. 13 zákonodarca upravuje, že „... doručenie protokolu podľa odseku 12... sa považuje za úkon smerujúci na vyrubenie dane alebo rozdielu dane (§ 45ods. 2)“. Vzhľadom na uvedené je argumentácia sťažovateľky, že „okamih vyrozumenia nie je zhodný s okamihom doručenia protokolu, ktorým sa v zmysle zákona o správe daní rozumie prerokovanie protokolu“, zjavne nesprávna.

Pokiaľ ide o sťažovateľkou predkladanú námietku nerozlišovania pojmov „vyrozumenia o úkone“ a „vykonania úkonu“, ktoré podľa jej názoru obsahuje § 45 ods. 2 zákona o správe daní, ústavný súd dodáva, že slovo „vyrozumenie“, ktoré zákonodarca použil v § 45 ods. 2 zákona o správe daní, je nevyhnutné vykladať spolu so skutočnosťou, že v danom prípade ide o vyrozumenie o úkone smerujúcom k vyrubeniu dane a ak je týmto úkonom smerujúcim k vyrubeniu dane v zmysle § 15 ods. 13 tretej vety zákona o správe daní doručenie protokolu podľa odseku 12 a deň prerokovania protokolu sa považuje za deň jeho doručenia, právne úvahy sťažovateľky o inom výklade zjavne nekorešponujú s citovanými zákonnými ustanoveniami. Podľa názoru ústavného súdu prvotné doručenie protokolu s výzvou na vyjadrenie je dorúčením „konceptu“ protokolu, ktorého záverečná podoba môže variovať podľa výsledkov prerokovania protokolu. Vyrozumiením je preto potrebné rozumieť (tak, ako to tento pojem vykladali krajský súd aj najvyšší súd) až doručenie finálnej verzie protokolu, t. j. verzie protokolu po prerokovaní. Až vtedy sa daňový subjekt dozvie o tom, vyrubenie akej sumy dane (vrátane prípadnej korekcie v porovnaní s prvotnou verzou protokolu) mu „hrozí“ a správcovi dane začne plynúť lehota na vyrubenie dane.

Pokiaľ ide o ďalšie z nosných námietok, resp. argumentov sťažovateľky, ktoré uviedla v konaní pred všeobecnými súdmi (zánik právomoci správcu dane na vydanie rozhodnutia uplynutím 15-dňovej lehoty podľa § 44 ods. 6 zákona o správe daní; vyčerpanie vlastného dôkazného bremena ohľadom uskutočnenia zdaniteľných plnení a jeho presun na správcu dane), ústavný súd konštatuje, že aj s týmito námietkami sťažovateľky sa adekvátne vysporiadal už krajský súd.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v kontexte s rozsudkom krajského súdu tak ústavný súd dospel k názoru, že najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnutý rozsudok nemožno označiť za arbitráry v tom smere, že by právne závery ním formulované boli zjavne nelogické a ústavne neudržateľné alebo že by napadnutý rozsudok nereflektoval ťažiskové

	<p>skutočnosti dôležité pre riadne rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky.</p> <p>K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu</p> <p>Právna vec sťažovateľky sa týka rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru ESĽP týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci daňové, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (hard core of public-authority prerogatives) (porov. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok veľkej komory ESĽP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok veľkej komory ESĽP z 12. 7. 2001, body 24 až 31). Výnimku z tejto zásady ESĽP pripúšťa len v takých daňových veciach, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.</p> <p>Rešpektujúc uvedenú judikatúru ESĽP a prihliadajúc pritom na skutočnosť, že vo veci sťažovateľky správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ale išlo o vyrubenie rozdielu dane z pridanej hodnoty (teda nedošlo k uloženiu sankcie, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, t. j. nie je naplnená požiadavka druhého kritéria z troch v zmysle tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru v danom prípade; k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESĽP z 8. 6. 1976, bod 82), ústavný súd dospel k záveru, že právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené nebolo.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 480/2017 rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 204/2010</p> <p>rozsudok pléna ESĽP z 8. 6. 1976 Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>daň-daňový subjekt daň-daňová kontrola daň-správca dane</p>

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 206/2019
populárny názov	Madátny certifikát
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	26.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1

analytická právna veta	Návrh na vykonanie exekúcie sa v zmysle § 48 ods. 7 Exekučného poriadku podáva elektronicky a musí byť autorizovaný navrhovateľom alebo jeho zástupcom. Ak podáva návrh na vykonanie exekúcie advokát ako zástupca navrhovateľa - oprávneného, návrh je potrebné autorizovať tzv. mandátnym certifikátom tohto advokáta, pretože tak je vyjadrený súhlas s obsahom právneho úkonu a zároveň aj s vykonaním tohto právneho úkonu. Podpísaním návrhu osobou inou ako advokátom, nepreukazuje advokátov súhlas s obsahom právneho úkonu, na ktorý mal splnomocnenie od sťažovateľa a v takom prípade možno konštatovať ústavne akceptovateľný právny záver, že návrh nebol autorizovaný oprávnenou osobou.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ elektronicky doručil okresnému súdu návrh na vykonanie exekúcie, ktorý bol odoslaný z elektronickej schránky jeho právneho zástupcu prostredníctvom portálu slovensko.sk. Okresný súd návrh zaregistroval a písomne vyzval oprávneného prostredníctvom jeho právneho zástupcu na vykonanie opravy návrhu na vykonanie exekúcie, okrem iného aj na doloženie splnomocnenia/poverenia od oprávneného pre osobu, ktorá návrh na vykonanie exekúcie autorizovala (podala), a pre prípad nesplnenia uvedenej povinnosti poučil, že návrh na vykonanie exekúcie môže odmietnuť alebo zamietnuť podľa § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ okresnému súdu 3. augusta 2018 doručil podanie – opravu väd návrhu na vykonanie exekúcie, avšak nepredložil okresným súdom požadované splnomocnenie/poverenie od oprávneného – sťažovateľa pre menovanú osobu s vyjadrením, že táto osoba je oprávnená autorizovať návrh na vykonanie exekúcie, ako aj iné podania prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy podľa § 13 ods. 7 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 305/2013 Z. z.“), preto je toho názoru, že nie je potrebné dokladať ďalšie splnomocnenie pre menovanú. Okresný súd následne prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka opätovne vyzval sťažovateľa na predloženie plnej moci pre pani a po zotrvaní na predošlej argumentácii vyjadrenej v reakcii na výzvu okresného súdu rozhodol uznesením tak, že návrh na vykonanie exekúcie zamietol a nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal. Sťažovateľ proti označenému rozhodnutiu okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom podal sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.
z odôvodnenia	Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu a jeho predchádzajúceho postupu v tomto konaní konštatuje, že dôvody, ktoré sťažovateľa viedli k záveru o porušení jeho označených práv, sú neopodstatnené. Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu jednoznačne vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie bol autorizovaný osobou, ktorá ho autorizovala svojím zaručeným elektronickým podpisom, teda neautorizovala ho v mene osoby právneho zástupcu, z ktorého elektronickej schránky návrh odoslala. Inými slovami, táto osoba na autorizáciu elektronickeho podania návrhu na vykonanie exekúcie nepoužila tzv. mandátny certifikát. Z takto vykonanej autorizácie teda nevyplývalo, že je táto osoba oprávnená konať v mene právneho zástupcu sťažovateľa a z obsahu súdneho spisu zároveň nevyplývalo, že by bola oprávnená konať v mene sťažovateľa. Skutočnosť, na ktorú poukazoval sťažovateľ, že menovaná je oprávnená autorizovať návrhy právneho zástupcu podľa § 13 ods. 7 zákona č. 305/2013 Z. z., je za daných okolností irelevantná, pretože menovaná použila svoj osobný elektronický podpis s využitím identifikátora vlastného rodného čísla, pričom išlo o podanie, ktoré vzhľadom na svoju povahu (návrh na začatie konania, pozn.) malo byť autorizované advokátom, pretože tak by bol vyjadrený súhlas s obsahom právneho úkonu a zároveň aj s vykonaním tohto právneho úkonu. Keďže podpisom tejto osoby (autorizáciou, pozn.) okresný súd nemal za preukázaný advokátov súhlas s obsahom právneho úkonu, na ktorý mal splnomocnenie od sťažovateľa, je ústavne akceptovateľný právny záver, že

	<p>návrh nebol autorizovaný oprávnenou osobou. Ústavný súd tak konštatuje, že právne úvahy a závery uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia a predchádzajúci postup súdu možno považovať za ústavne súladné, rešpektujúce na vec vzťahujúcu sa právnu úpravu.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného a zo skutočnosti, že okresný súd primeraným spôsobom aplikoval na vec vzťahujúce sa normy týkajúce sa elektronickej komunikácie s orgánmi verejnej správy a náležite odôvodnil svoje napadnuté uznesenie, ústavný súd konštatuje, že neexistuje relevantná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a napadnutým postupom a napadnutým uznesením okresného súdu na druhej strane, preto ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	advokát, advokácia-zastúpenie advokátom autorizácia exekúcia-exekučné konanie elektronický podpis informačný systém zastúpenie, zastupovanie-zastúpenie advokátom

spisová značka	II. ÚS 218/2019
populárny názov	Ochrana telekomunikačného tajomstva
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 2 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Komisia národnej rady na kontrolu používania informačno - technických prostriedkov ako jej iniciatívny a kontrolný orgán sa v rámci ústavnej pôsobnosti národnej rady kontrolovať dodržiavanie zákonov zameriava na globálnu kontrolu stavu využívania informačno-technických prostriedkov a stavu získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva. Komisia vykonáva túto kontrolu vo verejnom záujme, pričom nedisponuje sankčným mechanizmom pre účely uplatnenia právnej zodpovednosti v individuálnych prípadoch. Cieľom kontrolnej činnosti komisie je zistiť celkový stav využívania informačnotechnických prostriedkov a získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva v Slovenskej republike z hľadiska rešpektovania zákonnosti a s tým súvisiacim rešpektovaním práv a slobôd dotknutých subjektov a oboznámiť s týmto stavom príslušné orgány štátu, ktoré môžu v

	<p>prípade zistenia nedostatkov iniciovať prijatie potrebných opatrení. Kontrolná činnosť komisie nie je už zo samotnej podstaty tohto subjektu zameraná na bezprostrednú individuálnu ochranu subjektívnych práv dotknutých subjektov</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia 1 podali národnej rade podnet na vykonanie prieskumu a na zabezpečenie nápravy podľa § 63 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“), v ktorom dôvodili závažným porušením zákona o elektronických komunikáciách zo strany Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“) v rámci ním vedeného správneho konania vykonávaného podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“) na účely prešetrenia možných dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a/alebo zosúladených postupov podľa príslušných ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže. V podnete adresovanom národnej rade sťažovatelia 1 argumentovali, že si protimonopolný úrad v označenom správnom konaní vyžiadal podľa príslušných ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) ako správcu Elektronického trhoviska poskytnutie údajov o IP adresách sťažovateľov 1. Tejto žiadosti ministerstvo vnútra vyhovel. Sťažovatelia 1 v uvedenom podnete prezentovali názor, že poskytnuté údaje o ich IP adresách tvoria telekomunikačné tajomstvo podľa § 63 ods. 1 písm. c) a d) zákona o elektronických komunikáciách, pričom protimonopolný úrad pri ich získaní nedodrжал predpísaný zákonný postup, a teda nezákonne nakladá s údajmi, ktoré tvoria predmet telekomunikačného tajomstva. Listami Osobitného kontrolného výboru národnej rady na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby zo 16. augusta 2018 a Osobitného kontrolného výboru Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva z 21. augusta 2018 bolo sťažovateľom zhodne oznámené, že označené výbory národnej rady nie sú kompetentným orgánom na vykonanie požadovaného prieskumu podľa § 63 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, pretože v zmysle § 8a zákona o ochrane súkromia patrí táto kompetencia komisii na kontrolu používania informačno - technických prostriedkov (ďalej len "komisia"), ktorá však nebola dosiaľ zriadená z dôvodu nezvolenia všetkých kandidátov do tejto komisie. Sťažovatelia 2 v ústavnej sťažnosti prezentujú obdobnú argumentáciu ako sťažovatelia 1 a spresňujú, že v ich prípade protimonopolný úrad vykonal v rámci správneho konania inšpekciu v priestoroch jedného zo sťažovateľov 2, pri ktorej podľa ich tvrdenia nezákonne zaistil mailovú dokumentáciu, ktorej obsahom je zákonom chránené telekomunikačné tajomstvo. Sťažovatelia 2 uvádzajú, že na ich podnet na vykonanie prieskumu a zabezpečenie nápravy podľa § 63 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, ktorý národnej rade adresovali, reagoval Osobitný kontrolný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby listom z 13. septembra 2018, v ktorom uviedol, že nie je kompetentným orgánom na vykonanie požadovaného prieskumu. Sťažovatelia 1 a sťažovatelia 2 v ústavných sťažnostiach poukazujú na § 8a zákona o ochrane súkromia, podľa ktorého vykonáva kontrolu používania informačno-technických prostriedkov národná rada, ktorá na tieto účely zriaďuje komisiu, ako aj na § 63 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého kontrolu získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, iným orgánom štátu, vykonáva národná rada, pričom sa na túto kontrolu primerane vzťahujú ustanovenia o kontrole použitia informačnotechnických prostriedkov podľa zákona o ochrane súkromia. Poukazujúc na skutočnosť, že komisia ako orgán kompetentný na vykonávanie kontroly používania informačnotechnických prostriedkov a kontroly získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, iným orgánom štátu, nebola dosiaľ zriadená z dôvodu nezvolenia všetkých kandidátov, odkazujúc pritom na citované ustanovenia zákona o ochrane súkromia a zákona o elektronických komunikáciách, sťažovatelia 1 a sťažovatelia 2 prezentujú názor, že národná rada, ktorá v rozpore so svojou ústavnou povinnosťou komisiu</p>

	<p>nezriadila takýmto postupom, resp. svojou nečinnosťou zasiahla do základného práva sťažovateľov 1 a sťažovateľov 2 na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež do ich práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z § 8a ods. 6 zákona o ochrane súkromia v spojení s § 63 ods. 6 zákona o elektronických komunikáciách vyplýva, že komisia ako iniciatívny a kontrolný orgán národnej rady vykonáva kontrolu stavu získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva raz ročne, kedykoľvek z vlastného podnetu alebo z podnetu príslušného výboru národnej rady alebo na základe podnetu občana Slovenskej republiky, pričom ústavný súd zdôrazňuje, že v zmysle § 8a ods. 15 zákona o ochrane súkromia popísanou kontrolnou činnosťou komisie nie je právo domáhať sa súdnej ochrany alebo inej právnej ochrany. Zo samotnej právnej úpravy, na ktorú sa sťažovatelia 1 a sťažovatelia 2 v ústavných sťažnostiach odvolávajú, tak podľa ústavného súdu vyplýva, že komisia nie je orgánom určeným bezprostredne na to, aby si u neho dotknutý subjekt (fyzická osoba alebo právnická osoba) uplatňoval individuálnu ochranu svojich subjektívnych práv súvisiacich s telekomunikačným tajomstvom. Ústavný súd tak poukazuje na to, že komisia národnej rady ako jej iniciatívny a kontrolný orgán sa v rámci ústavnej pôsobnosti národnej rady kontrolovať dodržiavanie zákonov zameriava na globálnu kontrolu stavu využívania informačno-technických prostriedkov a stavu získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva. Komisia vykonáva túto kontrolu vo verejnom záujme, pričom nedisponuje sankčným mechanizmom pre účely uplatnenia právnej zodpovednosti v individuálnych prípadoch. Cieľom kontrolnej činnosti komisie je zistiť celkový stav využívania informačnotechnických prostriedkov a získavania údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva v Slovenskej republike z hľadiska rešpektovania zákonitosti a s tým súvisiacim rešpektovaním práv a slobôd dotknutých subjektov a oboznámiť s týmto stavom príslušné orgány štátu, ktoré môžu v prípade zistenia nedostatkov iniciovať prijatie potrebných opatrení. Inými slovami, kontrolná činnosť komisie nie je už zo samotnej podstaty tohto subjektu zameraná na bezprostrednú individuálnu ochranu subjektívnych práv dotknutých subjektov. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že tak ako môže obvinený, voči ktorému bol v trestnom konaní použitý informačno-technický prostriedok (napr. odpočúvanie telefónnej komunikácie) uplatňovať ochranu svojich práv, predovšetkým právo na súkromie v samotnom trestnom konaní, a namietať nezákonnosť touto cestou získaného dôkazu (pozri napr. III. ÚS 133/2010, I. ÚS 274/05), rovnakým spôsobom mohli sťažovatelia 1 a sťažovatelia 2 uplatňovať ochranu svojich práv súvisiacich s telekomunikačným tajomstvom v správnom súdnom konaní, v rámci ktorého je správny súd oprávnený a zároveň povinný sa námietkami takéhoto charakteru zaoberať, a teda poskytnúť účastníkovi konania súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď ústavný súd považuje nezriadenie príslušnej komisie za výrazne negatívny moment vo fungovaní celkového systému ochrany práv v príslušnej oblasti (využívanie informačno-technických prostriedkov a tiež nakladanie s údajmi tvoriacimi telekomunikačné tajomstvo), konštatuje, že namietaným postupom, resp. namietanou „nečinnosťou“ národnej rady spočívajúcou v nekreovaní komisie, nemohlo dôjsť k porušeniu v ústavných sťažnostiach formulovaných práv sťažovateľov 1 a sťažovateľov 2. Ústavný súd preto posúdil ústavné sťažnosti sťažovateľov 1 a sťažovateľov 2 ako zjavne neopodstatnené a ako také ich podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavné sťažnosti sťažovateľov odmieta ako zjavne neopodstatnené.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP</p>	

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu zákonnosť odpočúvanie telekomunikácie Národná rada Slovenskej republiky-výbor práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na inú právnu ochranu

spisová značka	II. ÚS 221/2019
populárny názov	Prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. b Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	V prípade procesného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní, bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu. Tieto závery sa však nemôžu vzťahovať na situáciu, keď právny poriadok explicitne vylučuje podanie mimoriadneho opravného prostriedku (napr. dovolania) proti určitému rozhodnutiu, resp. je vylúčená možnosť, aby najvyšší súd posúdil prípustnosť dovolania s ohľadom na dovolacie dôvody, keďže jeho neprípustnosť je daná ex lege bez ohľadu na prítomnosť dovolacích dôvodov.
skutkový stav a základné fakty	Proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa ustanovení § 221 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, v rámci ktorého bol sťažovateľ vzatý do väzby na základe uznesenia okresného súdu z 19. októbra 2018 v spojení s uznesením krajského súdu zo 14. novembra 2018, a to s odkazom na ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.
z odôvodnenia	Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa sú jeho tvrdenia o porušení práva na obhajobu v štádiu prvotného rozhodovania o jeho väzbe a nadväzujúce námietky o vágnosti, arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti označených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu o jeho vzatí do väzby. Uznesenie krajského súdu zo 14. novembra 2018 nadobudlo právoplatnosť vyhlásením [§ 184 ods. 1 písm. a), § 185 ods. 2 a § 177 písm. d) Trestného poriadku v spojení s § 180 a s § 171 ods. 4 Trestného poriadku]. Predmetné uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 5. decembra 2018 (pozri kópia predmetného uznesenia). Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 30. júla 2019, teda po vyše siedmich mesiacoch od doručenia označeného uznesenia krajského súdu sťažovateľovi. Ústavný súd sa na tomto mieste musí vysporiadať s relevantnou otázkou, či ústavná sťažnosť smerujúca proti druhostupňovému uzneseniu krajského súdu nie je podaná oneskorene. Ústavný súd si je vedomý právneho názoru, ktorý opakovane vo svojej judikatúre vyslovil (akcentujúc pritom závery rozsudku ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, najmä jeho body 51, 53, 54) a podľa ktorého, majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v prípade procesného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní,

	<p>bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porov. napr. III. ÚS 114/2010, I. ÚS 165/2010). Tieto závery sa však nemôžu vzťahovať na situáciu, keď právny poriadok explicitne vylučuje podanie mimoriadneho opravného prostriedku (napr. dovolania) proti určitému rozhodnutiu, resp. je vylúčená možnosť, aby najvyšší súd posúdil prípustnosť dovolania s ohľadom na dovolacie dôvody, keďže jeho neprípustnosť je daná ex lege bez ohľadu na prítomnosť dovolacích dôvodov. Ide o situáciu upravenú Trestným poriadkom v § 368 ods. 1 a 2 v spojení s § 382 písm. f), kde Trestný poriadok taxatívne (v § 368 ods. 2) vypočítava rozhodnutia (ak Trestný poriadok neustanovuje inak), voči ktorým je prípustné dovolanie (za splnenia podmienok ustanovených v § 368 ods. 1 v spojení s § 371 Trestného poriadku). A contrario je teda voči iným rozhodnutiam krajského súdu dovolanie neprípustné (ak Trestný zákon neustanovuje inak) bez ohľadu na to, či sú, alebo nie sú naplnené dovolacie dôvody upravené v § 371 Trestného poriadku a dovolací súd je povinný odmietnuť dovolanie bez preskúmania veci a bez ohľadu na prítomnosť dovolacích dôvodov (obdobne pozri sp. zn. II. ÚS 2/2015).</p> <p>Sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby. Proti tomuto rozhodnutiu (uzneseniu) krajského súdu nie je v zmysle § 368 ods. 2 Trestného poriadku dovolanie prípustné. Pre úplnosť ústavný súd dopĺňa, že Trestný poriadok neupravuje odlišne uvedené závery ani v ustanoveniach prvého oddielu štvrtej hlavy prvej časti Trestného poriadku (§ 71 až § 84) upravujúcich väzbu. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) mohol a mal vedieť, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nie je prípustné a podané dovolanie bude odmietnuté pre neprípustnosť (vyplývajúcu z Trestného poriadku), inými slovami, mohol a mal vedieť, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v danom prípade nepredstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa. Sťažovateľ bol teda oprávnený podať ústavnú sťažnosť ústavnému súdu priamo proti druhostupňovému uzneseniu krajského súdu v lehote predpokladanej ustanoveniami § 124 zákona o ústavnom súde.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>rozhodnutie ESELP vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 114/2010</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 165/2010</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu väzba-kolúzna väzba-väzba v prípravnom konaní dovolanie-prípustnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu väzba-dôvody väzby väzba-preventívna výsluch, výpoveď, vypočutie-výsluch svedka</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 224/2019</p>
------------------------------	-------------------------------

populárny názov	Určenie miesta pobytu maloletého
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Bydliskom na účely určenia miestnej príslušnosti súdu sa rozumie miesto, na ktorom sa osoba zdržiava s úmyslom trvalo sa tam zdržiavať bez ohľadu na miesto hlásenia pobytu alebo prechodného pobytu. Miesto pobytu dieťaťa je domácnosť, kde je dieťa trvale a fakticky členom spoločenstva. Podľa zákonných kritérií bydlisko dieťaťa je určené dohodou rodičov (právny úkon, ktorý v praxi sa realizuje zväčša konkludentne) alebo iným zákonným spôsobom (pri súdnom zverení dieťaťa do starostlivosti). Nie je preto správne, aby sa súd považoval za príslušný len preto, že sa do jeho obvodu presťahoval maloletý bez dohody rodičov.
skutkový stav a základné fakty	Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 4. júla 2018 na okresnom súde návrh na určenie styku k maloletej dcére vrátane návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Okresný súd napadnutým uznesením o návrhu sťažovateľa rozhodol tak, že konanie zastavil, pretože nemá právomoc v jeho veci konať vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľova maloletá dcéra má obvyklý pobyt v Maďarsku. Sťažovateľ podal proti označenému uzneseniu odvolanie, v ktorom namietal, že okresný súd nesprávne určil obvyklý pobyt maloletej a nezohľadnil to, že v danej veci ide o neodkladnú potrebu dočasne upraviť jej pomery, keďže je ohrozené duševné zdravie maloletej. Krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením tak, že potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu.
z odôvodnenia	Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti po rekapitulácii priebehu konania pred okresným súdom a krajským súdom obmedzuje svoju ústavnoprávnu argumentáciu na konštatovanie, že v jeho veci boli splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, pričom odkazuje na dôkazy predložené okresnému súdu (vyjadrenia a znalecký posudok). Tvrdí, že záver okresného súdu a krajského súdu o tom, že v danej veci nie je ohrozené duševné zdravie maloletej, je svojvoľný, pričom všeobecné súdy mohli vydať neodkladné opatrenie (aj) s odkazom na čl. 20 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie“). Krajský súd v napadnutom uznesení v relevantnej časti odôvodnenia (s. 6, bod 22a nasl.) uviedol, že označené ustanovenie nariadenia sleduje účel nevyhnutnej a neodkladnej potreby a nutnosti vykonať určité konkrétne účinné opatrenia pri bezprostrednom a priamom ohrození dieťaťa alebo jeho majetku, a to len za predpokladu, ak by neodkladne nemohol zasiahnuť súd, ktorému by právomoc konať vo veci daného maloletého dieťaťa prináležala. Krajský súd ďalej uviedol, že označené ustanovenie sa vzťahuje na prípady, keď by sa dieťa ocitlo celkom zjavne bez akejkoľvek starostlivosti alebo výchovy a bez neodkladného a okamžitého zásahu nepríslušného súdu členského štátu by dochádzalo k priamemu ohrozeniu dieťaťa na živote či zdraví, prípadne by bol ohrozený zásadným spôsobom majetok dieťaťa. Krajský súd priamo k okolnostiam veci sťažovateľa uviedol, že tento svoju maloletú dcéru premiestnil bez súhlasu jej matky na územie Slovenskej republiky. Označený článok nariadenia nemožno vykladať tak, že by slúžil ako nástroj pre rodiča, ktorý protiprávne premiestnil dieťa, na to, aby predĺžil trvanie skutkovej situácie, ktorá vznikla jeho protiprávnym konaním. V prípade sťažovateľa nebola podľa názoru krajského súdu splnená podmienka naliehavosti, keďže jeho maloletá dcéra je momentálne v jeho starostlivosti. Krajský súd k odvolacej námietke sťažovateľa na záver doplnil, že samotná skutočnosť, že došlo k premiestneniu maloletej z miesta jej obvyklého pobytu bez súhlasu matky, pričom otec maloletej žiada o jej zverenie do svojej osobnej starostlivosti, nemôže byť dôvodom na nariadenie

	<p>neodkladného opatrenia, pretože daná situácia má medzinárodný aspekt a je potrebné ju posudzovať z hľadiska medzinárodných zmlúv (okrem iného Haagsky dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z roku 1996), a to až v situácii, že matka maloletej sa bude domáhať jej návratu. Ak teda otec v tomto štádiu konania žiada o úpravu práv a povinností k maloletej, má podať návrh na príslušnom súde v mieste obvyklého pobytu maloletej v Maďarsku.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa a napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že sťažovateľ uvedené právne závery krajského súdu vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnym ústavnoprávne relevantným spôsobom nespochybnil. S ohľadom na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa tak nemožno napadnuté uznesenie krajského súdu považovať za svojvoľné či arbitrárne. Podporne je potrebné poukázať i na ustálenú súdnu prax pri zisťovaní miestnej príslušnosti súdu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Bydliskom na účely určenia miestnej príslušnosti súdu sa rozumie miesto, na ktorom sa osoba zdržiava s úmyslom trvalo sa tam zdržiavať bez ohľadu na miesto hlásenia pobytu alebo prechodného pobytu. Miesto pobytu dieťaťa je domácnosť, kde je dieťa trvale a fakticky členom spoločenstva. Podľa zákonných kritérií bydlisko dieťaťa je určené dohodou rodičov (právny úkon, ktorý v praxi sa realizuje zväčša konkludentne) alebo iným zákonným spôsobom (pri súdnom zverení dieťaťa do starostlivosti). Nie je preto správne, aby súd sa považoval za príslušný už len preto, že sa do jeho obvodu presťahoval maloletý bez dohody rodičov.</p> <p>Ústavný súd poukazuje aj na zákonnú fikciu výnimočnosti nariadenia neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého, ktoré je viazané na poskytnutie neodkladnej ochrany maloletého, ktorý sa ocitne v bezprostrednom, vážnom ohrození alebo narušení života, zdravia, priaznivého vývoja alebo bez akejkoľvek starostlivosti, ktoré zákonné kritériá nepochybne v súdnom prípade neboli. Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd dal sťažovateľovi jasnú a podrobnú odpoveď na otázku možnosti vydania neodkladného opatrenia v jeho veci, keď uviedol, že v jeho veci nejde o nevyhnutnú a neodkladnú potrebu vykonať určité opatrenie pri bezprostrednom a priamom ohrození dieťaťa, a to navyše v situácii, keď je potrebné prihliadať aj na medzinárodný aspekt celého prípadu, ako aj na skutočnosť, že sťažovateľova maloletá dcéra sa momentálne nachádza v jeho starostlivosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>predbežné opatrenie maloletý-záujem dieťaťa</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 228/2019</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Subsidiarita trestného konania</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ľuboš Szigeti</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>05.09.2019</p>

dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	<p>Pri zásahoch do práva zaručeného čl. 8 dohovoru ESLP vyžaduje trestnoprávnu ochranu len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty tohto práva. Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia, sexuálneho násillia, či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti. V ostatných prípadoch postačí ochrana prostriedkami iných právnych odvetví.</p> <p>Úloha ústavného súdu sa v rámci trestného konania (predsúdného či súdného) obmedzuje na dohľad nad zachovaním hmotných a procesných ústavných práv osôb, ktorým ústava či dohovor garantujú v rámci trestného konania určité subjektívne hmotné a procesné ústavné práva a dohľad nad riadnym plnením pozitívneho záväzku štátu viesť účinné vyšetrovanie, porušenie ktorého by viedlo k veľmi závažnému zásahu do samotnej podstaty konkrétnych ústavných práv. Ústavný súd teda v zásade nie je oprávnený hodnotiť samotné vyšetrovanie trestného činu alebo právnu kvalifikáciu skutku či váhu jednotlivých dôkazov v trestnom konaní.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresná prokuratúra napadnutým uznesením zamietla sťažnosť sťažovateľky ako poškodenej proti uzneseniu vyšetrovateľa, odboru kriminálnej polície, ktorým podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie, lebo nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.</p>
z odôvodnenia	<p>Podstatou výhrad sťažovateľky je, že orgány činné v trestnom konaní sa nedostatočne zaoberali jej trestným oznámením a následnou sťažnosťou a neúčinne vyšetrili ňou namietané a oznámené podozrenie zo spáchania trestného porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku.</p> <p>Ústavný súd ďalej dôvodí, že si je vedomý judikatúry ESLP, ktorú reflektoval aj vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej zlyhanie štátu pri vyšetrovaní niektorých trestných činov môže viesť k porušeniu čl. 2 (pozri medzi mnohými rozsudok veľkého senátu vo veci McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 27. 9. 1995, č. 18984/91, bod 161 alebo rozsudok Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku z 24. 2. 2005, č. 57947/00, body 209-213), čl. 3 (rozsudok – vo veci Assenov a ďalší proti Bulharsku z 28. 10. 1998, č. 24760/94, bod 102; podobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 70/01 z 27. júna 2003), čl. 4 (rozsudok vo veci Rantsev proti Cypru a Rusku zo 7. 1. 2010, č. 25965/04, bod 288) a výnimočne tiež k namietanému porušeniu sťažovateľkou označeného čl. 8 dohovoru. Pri zásahoch do práva zaručeného čl. 8 dohovoru však ESLP vyžaduje trestnoprávnu ochranu len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty tohto práva („where fundamental values and essential aspects of private life are at stake“ – pozri rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27; ďalej napr. rozsudok vo veci Söderman proti Švédsku z 12. 11. 2013, č. 5786/08, body 82 – 85). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (rozhodnutie vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku z 29. 5. 2012, č. 59968/07, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásilnenie, pozri napr. rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27), či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (rozsudok vo veci Remetin proti Chorvátsku z 11. 12. 2012, č. 29525/10, bod 91). V ostatných prípadoch postačí ochrana prostriedkami iných právnych odvetví.</p> <p>To, že sťažovateľ nesúhlasí s výsledkom prešetrenia trestného oznámenia sťažovateľky orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánmi prokuratúry, nemôže byť v danom prípade predmetom prieskumu ústavným súdom. Ústavný súd nie je súdom skutkovým či opravnou inštanciou v rámci trestného konania či trestného súdnictva a v zásade mu neprináleží preskúmať to, ako právne</p>

	<p>kvalifikovali alebo nekvalifikovali konkrétny skutok orgány činné v trestnom konaní, prokuratúra a súdy. Úloha ústavného súdu sa v rámci trestného konania (predsúdneho či súdneho) obmedzuje na dohľad nad zachovaním hmotných a procesných ústavných práv osôb, ktorým ústava či dohovor garantujú v rámci trestného konania určité subjektívne hmotné a procesné ústavné práva a dohľad nad riadnym plnením pozitívneho záväzku štátu viesť účinné vyšetrovanie, porušenie ktorého by viedlo k veľmi závažnému zásahu do samotnej podstaty konkrétnych ústavných (zväčša hmotných, pozri už uvedené) práv. Ústavný súd teda v zásade nie je oprávnený hodnotiť samotné vyšetrovanie trestného činu alebo právnu kvalifikáciu skutku či váhu jednotlivých dôkazov v trestnom konaní.</p> <p>Ústavný súd vo veci sťažovateľky uvádza, že orgány činné v trestnom konaní riadne podozrenie zo spáchania trestného činu namietané/oznámené sťažovateľkou v trestnom oznámení prešetrili, orgány prokuratúry riadne preskúmali podania a sťažnosti sťažovateľky. A teda vo veci sťažovateľky nedošlo k preukázaniu trestnej zodpovednosti konkrétnych páchatel'ov trestného činu alebo k zisteniu spáchania akéhokoľvek trestného činu. Postupu orgánov činných v trestnom konaní nemožno z ústavného hľadiska (ani pri zohľadnení judikatúry ESLP) nič vytknúť. Navyše, sám ústavný súd sa stotožňuje s názorom okresnej prokuratúry, že v danom prípade trestné právo (ako prostriedok ochrany práv ultima ratio) nenahrádza a nesmie nahrádzať súkromnoprávne prostriedky ochrany práva. V sťažovateľkinej veci ide predovšetkým o spor civilného charakteru, pričom z neho plynúci konflikt neprekročil svojou intenzitou a následkami hranicu trestnoprávnej zodpovednosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>rozhodnutie veľkého senátu ESLP vo veci McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu</p> <p>rozhodnutie ESLP vo veci Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku</p> <p>rozhodnutie ESLP vo veci Assenov a ďalší proti Bulharsku</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 70/01</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	trestné konanie-trestné oznámenie prokurátor, prokuratúra

Nález - priet'ahy:

spisová značka	II. ÚS 62/2019
populárny názov	Extrémne priet'ahy
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	05.09.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov

analytická právna veta	Ako príklad nesústredenej činnosti okresných súdov v napadnutom konaní ústavný súd uvádza, že rozsudky týchto súdov museli byť zrušené pre nedostatočne zistený skutkový stav a nezrozumiteľné odôvodnenia. V dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.
skutkový stav a základné fakty	Na Okresnom súde Trnava bol dňa 02.10.1997 podaný návrh na vydanie platobného rozkazu. Sťažovateľka ako odporkyňa podala voči platobnému rozkazu odpor. Po podaní odporu bola vec prejednaná na Okresnom súde Trnava, ktorý dňa 22.06.1998 vydal rozsudok a uložil sťažovateľke zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu. Sťažovateľka podala voči tomuto rozsudku odvolanie a Krajský súd v Trnave dňa 30.04.1999 zrušil rozhodnutie okresného súdu a vrátil vec na ďalšie konanie. Dňa 02.07.2003 rozhodol opätovne okresný súd a uložil sťažovateľke zaplatiť peňažnú sumu v prospech žalobcu. Sťažovateľka podala dňa 27.10.2003 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením z 08.07.2004 tak, že zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil späť na konanie pred okresným súdom. Dňa 01.01.2008 prevzal predmetnú vec Okresný súd Piešťany ako novovzniknutý okresný súd. Okresný súd Piešťany vo veci rozhodol dňa 21.03.2012 tak, že žalobu zamietol. Žalobkyňa podala voči tomuto rozhodnutiu odvolanie doručené okresnému súdu 16.05.2012. O podanom odvolaní bolo rozhodnuté uznesením krajského súdu z 19.10.2015. Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Posledný úkon bol vykonaný okresným súdom dňa 03.05.2019, kedy sa nariadené pojednávanie odročilo bez prejednávania veci na 28.08.2019.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokovanej veci. Pokiaľ ide o zložitosť veci (právnu a skutkovú), teda žaloby o zaplatenie peňažnej sumy, ústavný súd konštatuje, že predmetná vec sťažovateľky ako žalovanej strany je štandardnou vecou, hoci pripúšťa, že dĺžka napadnutého konania mohla byť čiastočne závislá od skutkovej náročnosti prerokovávanej veci (okresný súd mal problém ustáliť, či ide o civilnú alebo obchodnoprávnu vec, pozn.). Ústavný súd však poukazuje na skutočnosť, že ani zložitosť sporu nezabavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nečinnosťou bez relevantného právneho dôvodu alebo inými nedostatkami v činnosti súdu (mutatis mutandis I. ÚS 47/96, III. ÚS 173/03).</p> <p>Pri hodnotení správania sťažovateľky ako strany v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka čiastočne prispela k doterajšej dĺžke napadnutého konania, hoci v prevažnej miere v priebehu konania poskytovala primeranú súčinnosť a na výzvy okresného súdu reagovala včas. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bol postup samotného okresného súdu. V tejto súvislosti je potrebné zmieniť sa o tom, že napadnuté konanie pôvodne začalo na Okresnom súde Trnava 2. októbra 1997. Na Okresnom súde Trnava prebiehalo konanie až do 31. decembra 2007, keď v rámci transformácie súdnictva zákonom č. 511/2007 Z. z. výkon súdnictva v tejto veci prešiel od 1. januára 2008 na okresný súd ako novovzniknutý súd.</p> <p>Ústavný súd napadnuté konanie posudzoval ako celok, t. j. vrátane obdobia, v ktorom bol vo veci príslušný konať Okresný súd Trnava, teda od 2. októbra 1997. Vychádzal pritom zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej súčasťou prechodu výkonu súdnictva je aj prenesenie zodpovednosti za prieťahy v konaní z odovzdávajúceho súdu na súd nadobúdajúci (napr. IV. ÚS 218/08, III. ÚS 76/2010, III. ÚS 557/2017). Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu v napadnutom konaní konštatuje, že konanie je ako celok poznačené zbytočnými</p>

prieťahmi a nesústredenou činnosťou okresného súdu. Už samotný fakt, že napadnuté konanie nie je ani po takmer 22 rokoch právoplatne skončené (dokonca ani len meritórne rozhodnuté, pozn.), je samo osebe dostatočným základom pre vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky.

Ústavný súd ďalej poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07).

Ako príklad nesústredenej činnosti Okresného súdu Trnava a Okresného súdu Piešťany v napadnutom konaní ústavný súd okrem už uvedenej skutočnosti, že rozsudky týchto súdov museli byť zrušené pre nedostatočne zistený skutkový stav a nezrozumiteľné odôvodnenia, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd po vyhlásení rozsudku na pojednávaní konanom 21. marca 2012 predložil podané odvolanie žalobcu na rozhodnutie krajskému súdu po tom, čo vyrubil súdny poplatok za podané odvolanie, a po tom, čo mu bola doručená žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku bez toho, aby rozhodol o oslobodení od súdnych poplatkov, v dôsledku čoho mu krajský súd 24. septembra 2012 vrátil súdny spis bez rozhodnutia ako predčasne predložený a v dôsledku čoho bolo predmetné odvolanie doručené okresnému súdu 16. mája 2012 riadne predložené krajskému súdu na rozhodnutie až 16. októbra 2014. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na zbytočné prieťahy aj v tejto fáze konania, t. j. pri posudzovaní návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, keď okresný súd po vrátení veci krajským súdom bol vyše roka nečinný až do vyhotovenia jednoduchej výzvy na preukázanie majetkových pomerov 23. novembra 2013.

Pokiaľ ide o využitie procesných návrhov žalobcu (na zmenu návrhu 14. apríla 1998 a 6. júna 2005) a návrhov strán konania na odročenie pojednávania na účel prípadnej mimosúdnej dohody 11. decembra 2011, 31. mája 2017, 4. mája 2018 a 25. januára 2019, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (m. m. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o procesných návrhoch účastníkov je potrebné zohľadniť pri posúdení postupu okresného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, teda zistenej bezdôvodnej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní (celkom 11 rokov a 8 mesiacov, pozn.), najmä však z celkovej dĺžky napadnutého konania (takmer 22 rokov, pozn.), ktorá ja sama osebe dôkazom neefektívneho postupu, ktorá hraničí s porušovaním základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože takto poskytovaná súdna ochrana sa stáva iluzórnou, ústavný súd nemohol považovať postup okresného súdu za súladný so základným právom sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, mu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky právoplatne skončená.

K priznanému finančnému zadosťučineniu

Vzhľadom na zbytočné prieťahy a nesústredený postup okresného súdu a zjavne neprimeranú dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľky a všetky

	<p>okolnosti daného prípadu, ústavný súd, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval priznanie sumy 9 000 € za primerané finančné zadost'učinenie.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Okresného súdu Piešťany porušené boli.</p> <p>Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní konal bez zbytočných priet'ahov.</p> <p>S'ťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 9000 Eur.</p> <p>Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť s'ťažovateľke trovy konania.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 557/2017
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>priet'ahy v konaní-nečinnosť</p> <p>priet'ahy v konaní-neeffectívny postup</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných priet'ahov</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p> <p>priet'ahy v konaní-extrémne</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.